Krása z laborky

T Jana Krivenkaja
F Robert Tichý **M** Dagmar Krškova

Na potkání vám vyjmenuje všechny přírodní a syntetické složky v oblíbeném krému, a ke každé z nich vám něco poví. Ve světě, kde je hláška „bez parabenů“ zaručeným marketingovým úspěchem, vás Lenka Průšová velmi rychle a pragmaticky uzemní suchými fakty. „Říci, že silikony jsou špatné, je totéž jako říkat, že ovoce způsobuje alergie,“ tvrdí vývojářka kosmetiky, která má doma kolem stovky krémů a čtyřicet druhů šamponů.

Lenka Průšová, vývojářka kosmetiky

Syntetické složky v kosmetice – jed, nebo spása?
Syntetické složky v kosmetice mají nezastupitelný význam. Například atopik nebo ekzematik, jenž má porušenou svrchní vrstvu kůže, potřebuje pomocí kosmetiky nasimulovat nějakou ochrannou bariéru. To udělají určité typy syntetických látek. Mohou například zabránit odpařování vody z pokožky, díky čemuž je pleť hydratovaná, přestane se loupat a praskat. Naopak přírodní olej se v tomto případě vstřebá a neudělá vůbec nic. Pro vývojáře je hlavní výhodou syntetických látek také to, že je upravíte tak, jak potřebujete. U přírodních látek toho nedocílíte nikdy nebo jen velmi obtížně a ne s takovým efektem.

Co silikony jako zatracovaný poddruh syntetických látek?
Máme stovky druhů silikonů, takže říct, že jsou špatné, je zbytečné zevšeobecňování. Tato problematika je natolik složitá, že tomu mnoho lidí bohužel jen nerozumí, a proto tvrdí, že jsou tyto složky zbytečné. Přitom bez nich spoustu věcí ani nevyrobíte. Pro mě je zarážející, že ti, kteří jsou schopni jít do procesů jako barvení vlasů, což je výrazný chemický zásah do jejich struktury, zároveň odmítnou šampon se silikony, který by jim výrazně pomohl výsledný efekt upravit. Vlasy jsou neživá struktura. Nevyživí vám je ani silikon, ani žádný přírodní olej. Jediná živá část vlasu je kořínek, všechno od kořínku dolů je jen hra s fyzikálními parametry.

Jak poznám, že mé pleti silikony vysloveně neprospívají?
Jediný správný způsob, jak ověřit, zda vám něco sedí, nebo ne, je výrobek zkusit doslova na vlastní kůži a zjistit, jak na vás zapůsobí. Uvedu příklad: zákaznice si byla jistá, že jí v kosmetice vadí silikony, nechala se otestovat u dermatologa (Patch-test), a nakonec se přišlo na to, že jí vadila parfémová kompozice. Když někdo řekne, že má alergii na silikon, hodně se divím, protože jde o velmi inertní látky. Alergie na silikony být může, ale stejně tak může být alergie na kmenové buňky nebo na vitaminy, prostě na jakoukoli jinou látku a silikony to z hlediska statistiky bývají jen v mizivém procentu případů.

Co alkohol v přípravcích? Jsou lidé, kteří se mu za každou cenu snaží vyhnout. Dělají chybu?
Alkohol, přesněji řečeno etanol, je dost populární složka, a to z více důvodů. Jednak je to univerzální látka s antimikrobiálním účinkem, dále se velmi rychle odpařuje. Právě proto se dává například do spreje na rozčesávání vlasů nebo do různých stylingových přípravků – jejich existence je bez lihu nemyslitelná. Produkt se rychle odpaří, vlasy nenamočí, a přitom na nich zůstanou polymery, které chceme (ať už přírodní či syntetické). Zároveň chápu, že ne všichni alkohol na kůži snášejí. Když ale jdete na profesionální pleťové čištění, po kterém je žádoucí adstringentní efekt, aby se póry zase stáhly, použití pleťové vody s obsahem lihu je v tu chvíli nejlepší řešení. Alkohol má svůj význam, a jsou lidé, kteří vám řeknou, že na jejich pleť nezabírá nic jiného.

V souvislosti s tím se nabízí otázka, jestli si můžeme na některé složky vypěstovat závislost?
Troufám si říci, že ne. V kosmetice žádné návykové látky opravdu používat nesmíme. Ingredience, schválené v EU, jsou složky s ověřeným toxikologickým profilem. Navíc v dnešní době je tolik kosmetických lákadel, že snad ani neznám nikoho, kdo by používal jeden krém pět let. Je ale otázka, jak moc se adaptujeme my a jak moc je to dané podmínkami. Když je pod nulou, zcela jistě vyhledám jiný přípravek než v létě, kdy je +40 °C. Někdo by si pomyslel, že se na produkt adaptoval a už mu nedělá dobře, ale ve skutečnosti je to odůvodněno vnějšími podmínkami. Na druhou stranu, může zde fungovat i princip, že čím déle používáme jeden přípravek, tím víc jsme exponováni látkám, které obsahuje. Tím vyšší je pak pravděpodobnost nějaké následné nechtěné reakce. Ale rozhodně to není tak, že by si pleť zvykla na nějaký přípravek a „zlenivěla“.

Nosíte si práci domů, a to doslova?
Doma mám asi 40 různých šamponů, krémů mám třeba sto – a to vlastních, které jsem si sama umíchala jako vývojové vzorky. Pro inspiraci mám i konkurenční ze zahraničních cest. Já ale už ani nepočítám kosmetiku na kusy, ale na kila. Když aplikuji svoje krémy, tak už nepoužívám originální balení. Vždycky si domů beru nějaké technologické zbytky z rozplňování produktu z výroby, které by se normálně vyhodily. Tak si to sesbírám do kyblíku a používám doma. Mně je vlastně i líto použít originální balení svých výrobků – takové mrhání!

Bohužel fascinace kosmetikou už pro mě neexistuje, stal se z toho pracovní nástroj. Když toho máte kvanta, nepřipadáte si očarovaná vším, co vás obklopuje. Takové množství mám hlavně proto, abych se podívala na konzistenci, zda někde sedimentuje pigment, jestli to optimálně teče, jak se mění fyzikální parametry v průběhu měsíců. Moje kamarádky jsou z toho nadšené, chodí ke mně rády, vědí totiž, že s prázdnou neodejdou.

Co české ženy obecně? Vnímáte, že se za poslední desetiletí naučily, jak pečovat o svoji pleť?
V Česku pozoruji velké extrémy: na jedné straně je tu skupina obyvatel, která je až fanaticky posedlá tím, že bude číst každou složku produktu, přestože nemá absolutně žádnou šanci tomu porozumět. Pak je tu skupina lidí, která na všechno používá jen jeden výrobek – mýdlo. Češi na tom s kosmetikou ještě stále nejsou dobře. V zahraničí už to tak není. Já vnímám péči o pleť podobným způsobem jako čištění zubů, je to stejně přirozené. Bohužel velmi málo lidí na to takhle nahlíží, že odlíčit se večer, nanést sérum, noční krém, oční krém, je v naprostém pořádku a součástí nějaké rutiny. Velmi typickým příkladem jsou také ženy, které utratí majlant za péči od krku nahoru, ale tím to končí.

A to ani nemluvím o mužích. Mám výrobní statistiky o tom, která látka se nejvíc prodává v různých zemích světa. Podle toho mohu říci, že pánská kosmetika má na západě troj- až čtyřnásobný prodej než tady.

> **„Bohužel fascinace kosmetikou už pro mě neexistuje, stal se z toho pracovní nástroj.“**

Kdo je Lenka Průšová

Vyvojářka kosmetiky s mnohaletou zkušeností v oboru z České republiky a zahraničí. Působila mimo jiné u české značky Ryor. Od roku 2020 je spolumajitelkou a provozní ředitelkou firmy CB21 Pharma, v níž začínala jako vedoucí vývoje značky Canneff. Zároveň působí jako certifikovaná hodnotitelka bezpečnosti kosmetiky a externí konzultant pro firmu Notino.

3 OTÁZKY

Na tělo (a pleť)

1

Je nějaký produkt, bez kterého se nedokážete obejít?
Opalovací krém – míchám si vlastní. Tonizační voda. Denní krém.

2

Co najdeme ve vaší cestovní kosmetické taštičce?
Na cesty mám tři kosmetické taštičky, nejezdím s okrouhanými výrobky, už nejsem schopna se zříct svého standardu. Mám vždy micelární a tonizační vodu, sérum, denní krém, noční krém, oční krém – naprostý základ. Make-up a pudr, řasenku, něco na obočí, rtěnku. Na vlasy mám vždycky šampon, kondicionér, vlasový sprej a tužidlo.

3

Máte nějaký kosmetický rituál, na který nedáte dopustit?
Každý večer se odličuji micelární vodou a tonikem. Micelárku používám, i když nemám ten den žádný make-up, stahuji tím z pleti prach a znečištění. To by měl dělat úplně každý – i kdyby nezbylo na krém.

18-19_WHAT21-02-krasa-balzamy+rozhovor.indd 19 25/01/2021 22:42